

ROMÂNII DIN BACIKA

De dr. Dușan I. Popovici, asistent la Universitatea din Belgrad, publică în cartea sa: „*Voivodina, prilozi prouciavaniu nașe zemlje i nașega naroda*” I. Bacika (apărută în editura Academiei regale sârbe, 1925), statistici foarte interesante cu privire la populațiunea din Bacika, întocmite după defterile turcești, datele episcopiei rom. cat. din Kalocsa și statistica ungară.

În anexa II. și III., ca și în corpul cărții, autorul ne dă oarecari date statistice și asupra românilor din provincia sârbească de dincolo de Tisa, despre numărul și existența cărora nu prea multe știm.

În cele ce urmează, vom publica numai datele dela 1880 încoace, întocmite după naționalitate.

În dorința de a înlesni viitoarele cercetări cu privire la acești români, vom reproduce lista întreagă din anexele amintite. Altminteri nu s'ar înțelege nici concluziile ce trebuiesc trase.

C o m u n a	Numărul românilor:			
	la 1880	1890	1900	1910
1. Ada	3	6	16	5
2. Apatin	—	2	131	—
3. Beimoc	—	4	—	1
4. Baișa	—	—	—	—
5. Baci	—	—	1	—
6. Bacika Palanka	3	1	—	4
7. Bacika Topola	1	1	2	—
8. Baciki Brestovaț	—	—	1	1
9. Baciki Monoștar	—	52	69	—
10. Baciko Gradiște	12	—	—	—
11. Baciko Novo-Selo	—	—	—	—
12. Baciko Petrovo-Selo	—	—	—	1
13. Begheci	—	—	—	—
14. Bezdan	—	1	—	—
15. Bogoevo	154	—	—	—
16. Boġiani	—	—	—	—
17. Breg	—	—	—	—
18. Budișava (Tiszakálmánfalva)	—	—	—	—
19. Bukin	—	—	—	—
20. Bulkoșa	—	—	—	—

C o m u n a	Numărul românilor:			
	la 1880	1890	1900	1910
21. Vaiska	—	—	—	—
22. Veprovaț	—	—	—	1
23. Vilovo	—	—	—	—
24. Gaidobra	—	—	—	1
25. Gakovo	—	—	—	—
26. Gardinovți	1	—	—	—
27. Glojan	—	—	—	2
28. Gorni Kovili	—	4	—	—
29. Gospoginți	1	6	2	—
30. Deronie	—	—	—	—
31. Despot Sv. Ivan	—	—	—	—
32. Doni Kovili	—	—	4	2
33. Doroslovo	—	1	—	1
34. Giurgevo	2	—	2	—
35. Jabal	—	6	1	1
36. Jarak	—	—	—	—
37. Koravukovo	—	129	—	—
38. Kagi	—	—	—	—
39. Kisaci	—	—	—	1
40. Kolut	—	—	—	—
41. Krnaia	—	—	—	—
42. Krusevlie	—	—	—	—
43. Kula	2	1	13	—
44. Kulpin	1	—	—	—
45. Kupusina	—	—	2	—
46. Kuțura	—	—	—	—
47. Lalici	—	—	—	—
48. Lok	1	—	—	—
49. Mali Icioș	—	—	—	—
50. Martonoș	2	7	—	3
51. Miletici	13	2	1	1
52. Mol	—	—	—	—
53. Moșorin	1	1	—	—
54. Nadali	—	—	—	—
55. Nova Gaidobra (Wekerlefalva)	—	—	—	—
56. Nova Palanka	—	—	—	4
57. Nove Sove	—	—	—	—
58. Novi-Vrbas	—	—	—	103
59. Novi-Sad	30	9	19	83
60. Novi-Sivaț	—	—	—	—
61. Novi-Futağ	—	2	—	1
62. Obrovaț	—	—	—	—
63. Oțați	—	1	—	1
64. Parabuci	—	—	—	—
65. Paraghe	—	—	—	—
66. Pacir	—	—	—	—

C o m u n a	Numărul românilor :			
	la 1880	1890	1900	1910
67. Pașicevo	—	—	—	19
68. Petrovaș	—	—	—	—
69. Pivnițe	—	1	—	—
70. Plovina	—	—	—	3
71. Pribicevicevo	—	—	—	—
72. Prigrevița Sveti Ivan	—	—	2	—
73. Rucița	—	—	—	—
74. Rumenka	—	—	—	—
In total	227	237	268	239

Statistica aceasta, din care românii dispar și reapar, cu satele, din zece în zece ani, firește nu este nici măcar aproximativă. Un singur lucru este cert și anume, că există români destui de numeroși și dincolo de Tisa, pe teritoriul actualei Jugoslavii, pe cari, echilibristica oficiului ungar de statistică, oricât s'a trudit, nu i-a putut ascunde.

Tot d-l dr. Dușan Popovici, în cartea citată, (pagina 114—115) mai dă și o altă statistică a populațiunii din Bacika, întocmită după limba maternă a locuitorilor și în care numărul românilor este de circa șase ori mai mare. Aceasta este făcută pe circumscripții :

1. Novi-Sad oraș	români	141
2. Subotița	"	56
3. Zenta	"	10
4. Zombor	"	18
5. Stora Kanija	"	90
6. Apatin	"	506
7. Jabal	"	1
8. Kula	"	113
9. Novi-Sad circ.	"	22
10. Oțați	"	184
11. Palanka	"	8
12. Zenta circ.	"	40
13. Zombor circ.	"	12
14. Stari Becei	"	14
15. Titel	"	3
16. Topola	"	23
In total		1241 români.

Cunoscând aceste date, nu ni se pare imposibil să întocmim și o statistică exactă a românilor de dincolo de Banat. Ajunge să luăm contactul cu un singur român din fiecare comună și vom fi informați precis, deoarece la țară oamenii se cunosc cu toții. N'am întâmpina grautăți decât la orașe unde, firește, ar trebui să urmăim o altă metodă. Mai ales românii din Banatul jugoslav ar putea face acest serviciu, neamului și chiar sieși.

P. NEMOIANU.

Români bănățeni din sec. XVIII.
După Grisellini.